

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 8P/108/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6123426009
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 11. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Elena Lámerová
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2023:6123426009.1

Uznesenie

Okresný súd Banská Bystrica, pracovisko Brezno, v právnej veci starostlivosti o maloletú A. B., nar. XX.XX.XXXX, t.č. odovzdanú do starostlivosti B. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C., B. XXX, v zastúpení kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Brezno, dcéru otca A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C., B. XXX, s adresou na doručovanie C., D. XX a matky E. B., F. B. (predtým A.), nar. XX.XX.XXXX, s adresou na doručovanie C., D. XX, o návrhu otca maloletej na zrušenie neodkladného opatrenia a odovzdanie maloletej do jeho starostlivosti, takto

rozhodol:

I. Návrh otca na zrušenie neodkladného opatrenia nariadeného tunajším súdom uznesením č.k. 8P/77/2023-18 zo dňa 23.08.2023 a odovzdanie maloletej do jeho starostlivosti sa **z a m i e t a**.

II. Žiaden z účastníkov **n e m á** nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Návrhom doručeným tunajšiemu súdu 06.11.2023 a zaregistrovaným pod zn. 8P/108/2023 sa otec maloletej domáha zrušenia neodkladného opatrenia, ktorým maloletá bola odovzdaná do starostlivosti B. B. a odovzdania maloletej do jeho starostlivosti. V návrhu uvádza, že chce zrušiť dočasnú starostlivosť, do ktorej bola jeho dcéra zverená jeho rodičom, nakoľko on sa už vrátil z väzby na slobodu, je momentálne bez práce a chcel by sa starať o svoju dcéru A.. Jeho rodičia nie sú spôsobilí starať sa o maloletú, obidvaja majú zdravotné problémy. Maloletá je u nich zanedbaná. Jeho obmedzujú v kontakte s maloletou a vyhrážajú sa mu, že sa vráti naspäť. Poučujú ho o tom ako sa má starať o dcéru a robia z neho neschopného otca. Žiada o prešetrenie ako sa jeho rodičia starajú o maloletú A.. Žiada o zrušenie dočasnej starostlivosti, do ktorej bola jeho dcéra zverená jeho matke B. B.. Podľa sociálnych pracovníčiek on a matka maloletej majú vhodné podmienky na bývanie a starostlivosť o maloletú. Momentálne je nezamestnaný a využil by svoje právo na otcovskú dovolenku a staral by sa o svoju dcéru A..

2. Z opatrovníckeho spisu maloletej súd zistil, že maloletá je narodená z manželstva svojich rodičov. Návrhom doručeným tunajšiemu súdu 17.08.2023 sa stará matka maloletej zo strany otca B. B. domáhala nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým by jej maloletá bola odovzdaná do osobnej starostlivosti. Svoj návrh odôvodnila tým, že rodičia s maloletou bývali v G. v podnájme na ulici H. XX, boli medzi nimi opakované konflikty sprevádzané požívaním alkoholických nápojov. Dňa 07.05.2023 polícia riešila konflikt medzi nimi, podrobila obidvoch rodičov dychovej skúške, pričom obidvom bol nameraný alkohol v krvi. Otec maloletej bol za zločin týrania blízkej a zverenej osoby, pri ktorom poškodenou je matka maloletej, obmedzený na slobode.

Z registra tunajšieho súdu bolo zistené, že matka maloletej bola účastníčkou konania vedeného pod sp.zn. 1P/3/2022, ktoré sa začalo na jej návrh o rozvod manželstva s A. A.. Toto konanie sa skončilo rozsudkom č. k. 1P/3/2022-303 zo dňa 01.02.2023, ktorý nadobudol právoplatnosť 21.02.2023 - manželstvo matky maloletej s A. A., nar. XX.XX.XXXX bolo rozvedené, na čas po rozvode boli ich dcéry I. A., nar. XX.XX.XXXX a J. A., nar. XX.XX.XXXX zverené do osobnej starostlivosti ich otca, matka

bola zaviazaná prispievať na každú z dcér po 50,- Eur mesačne, styk matky s maloletými dcérami bol ponechaný na dohodu rodičov a matka bola zaviazaná nahradiť štátu trovy spočívajúce v znalečnom vo výške 110,- Eur do 30 dní od právoplatnosti rozhodnutia. Do uvedeného konania zn. 1P/3/2022 boli pribratí znalci, a to A. K. I., súdny znalec z odboru psychológie a A. L. B., súdny znalec z odboru psychiatrie. V znaleckom posudku č. 10/2022 znalkyňa A. K. I. konštatuje, že matka maloletých detí (týkalo sa to detí A. v konaní o úpravu rodičovských práv a povinností k nim na čas po rozvode) má menej dispozícií k poskytovaniu primeranej výchovy a starostlivosti o maloleté deti. Jej osobnosť je disharmonická, jej prístup k životu je celkovo chaotický, neplánovitý, málo zodpovedný. Po emočnej stránke nedokáže poskytovať primerané saturovanie potrieb maloletým deťom, najmä lásky a bezpečia. V jej prístupe nie je dostatočný pokoj a empatia. Reaguje skôr egocentricky, ako s obetavosťou, bez ktorej sa výchova nezaobíde (č.l. 203 zo spisu zn. 1P/3/2022). Na základe dostupných zdrojov získaných psychologickým vyšetrením ako aj na základe posúdenia znalca psychiatra znalkyňa psychologička sa prikláňa k názoru, že matka nedokáže poskytnúť náležitú výchovu a starostlivosť o maloleté deti (č.l. 203 zo spisu zn. 1P/3/2022).

V znaleckom posudku č. 069/2022 vypracovanom A. L. B. sa u matky maloletej uvádza, že má emočne labilnú štruktúru osobnosti, výrazne egocentrickú, so sťažnou sociálnou adaptáciou, emočne plochšiu. Nezisťuje u nej žiadnu duševnú poruchu či chorobu v užšom slova zmysle, t.j. psychózu ani inú organickú duševnú poruchu, ktorá by mala za následok dezintegráciu psychických funkcií. Vo vzťahu k psychoaktívnym látkam znalkyňa u nej konštatuje nadužívanie viacerých psychoaktívnych látok, najmä však metanfetamínu a alkohol, ktorý má charakter systematického abúzu a zrejme aj incipientnej závislosti. Diagnostický záver tohto znalca je : Emočne labilná porucha osobnosti, Systematický abúzus alkoholu a metanfetamínu s incipientnými znakmi závislosti (č.l. 204 zo spisu zn. 1P/3/2022). V tomto posudku vypracovanom 04.10.2022 sa uvádza, že matka maloletých detí (Medveďových) sa naďalej správa nevhodne a starostlivosť o ne bagatelizuje. Je tam zmienka o tom, že matka bola na vyšetrení u psychiatra, ktoré jej vybavili rodičia v Bratislave, psychiater jej odporučil psychiatrické liečenie, s čím však rodina nesúhlasila a považovala by to za hanbu pre rodinu. Matka maloletých detí má sklony k sebapoškodzovaniu, opakovane si spôsobila rezné rany na končatinách a tiež užila nadmerné množstvo liekov s úmyslom otráviť sa. Znalkyňa z odboru psychiatrie vyšetřila matku 24.09.2022, pričom v tom čase konštatovala u nej egocentrickú zameranú osobnosť, redukovanú schopnosť empatie, v správaní egocentrizmus, impulzívne prejavy, oslabenú kritickosť, oslabené vôľové vlastnosti, nízku frustračnú toleranciu, anamnesticky sebapoškodzujúce aktivity (č.l. 254 zo spisu zn. 1P/3/2022).

Vzhľadom na uvedené skutočnosti s prihliadnutím k tomu, že otec maloletej bol vo väzbe a matka maloletej nedokázala zabezpečiť jej riadnu starostlivosť, nedokázala jej vytvoriť bezpečné a stabilné prostredie na jej výchovu, tunajší súd uznesením č.k. 8P/77/2023-18 zo dňa 23.08.2023 nariadil neodkladné opatrenie, ktorým maloletú odovzdal do starostlivosti starej matky B. B., nar. XX.XX.XXXX, ktorej zároveň uložil do 30 dní od doručenia rozhodnutia podať návrh vo veci samej, čo aj urobila a dňa 30.08.2023 doručila tunajšiemu súdu návrh na zverenie maloletej do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti jej a jej manžela D. B.; toto konanie sa vedie pod zn. 8P/86/2023 - termín prvého pojednávania v tejto veci je vytýčený na deň 07.12.2023 o 9:00 hod.

3. Podľa § 367 ods. 7 Zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len CMP) súd zruší neodkladné opatrenie ak sa zmenia pomery alebo ak odpadli dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

4. Od nariadenia neodkladného opatrenia, t.j. od 23.08.2023 došlo k zmene pomerov, a to :

5. Trestným rozkazom Okresného súdu Banská Bystrica, pracovisko Brezno vydanom v konaní č.k. 8T/49/2023 zo dňa 23.10.2023 bol otec maloletej uznaný za vinného zo zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby, pretože od presne nezisteného dňa v priebehu posledných 5 mesiacov do 07.05.2023 do 19:50 hod. v byte na 3. poschodí na adrese G., H. XX svojim správaním spôsobil E. B. sústavné fyzické a psychické utrpenie a to tým, že opakovane prejavoval svoje agresívne správanie voči jej osobe tak, že jej vulgárne nadával, že je "štetka, šlapka, kur*a, pi*a", že ho podvádza, že je mu neverná, bral jej kľúče od bytu aby nemohla chodiť von bez jeho prítomnosti a ostala len zavretá v byte, v jeho neprítomnosti ju doma sledoval a kontroloval prostredníctvom kamery, ktorú mal v byte umiestnenú a tiež ju fyzicky napádal tak, že ju opakovane škrtil a bezdôvodne bil a naposledy ju napadol dňa 07.05.2023, teda blízkej osobe, ktorá je v jeho starostlivosti a výchove spôsobil fyzické utrpenie a psychické utrpenie bitím, kopaním, údermi spôsobením rán, ponižovaním, pohrdavým zaobchádzaním, neustálym sledovaním, vyhrázaním, vyvolávaním strachu a stresu, násilnou izoláciou, ktoré ohrozuje jej fyzické a psychické zdravie, za čo bol odsúdený na trest odňatia slobody vo výmere 3 roky s

podmienečným odložením a uložením probačného dohľadu nad jeho správaním v skúšobnej dobe 3 roky, pričom mu zároveň bolo uložené obmedzenie spočívajúce v zákaze požívania alkoholických nápojov a iných návykových látok a ukladá sa mu povinnosť podrobiť sa na výzvu príslušníkov polície dychovej skúške na alkohol. Tento trestný rozkaz nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť dňom 23.10.2023. Týmto dňom bol otec maloletej prepustený z väzby na slobodu.

6. V trestnom konaní vedenom proti otcovi maloletej, v ktorom poškodenou bola matka maloletej zn. 8T/49/2023 bol vypracovaný aj znalecký posudok tak znalcom psychológom A. A., ako aj psychiatrom A. B.. Zo záveru znaleckého posudku č. 51/2023 vypracovaného znalcom A. D. B. súd zistil, že osobnosť poškodenej (matky maloletej) je akcentovaná v črtách hraničnej poruchy osobnosti s emočnou instabilitou, je významne nezrelá, infantilná, egocentrická, so sklonom k významnej subjektivite. Emočná sféra kolíše aj pri nevýznamných podnetoch, významnejšie emočné podnety na ňu pôsobia zaplavujúco, kedy rýchlo prechádza do dysfórie a nie je schopná efektívne, racionálne a konštruktívne problémové situácie riešiť, pri významných emočných podnetoch je u nej možné aj sebapoškodzujúce správanie. Frustračnú toleranciu a schopnosť zvládania záťaže na nízku, čo u nej môže viesť k problémovému neprispôsobivému správaniu. Hodnotový systém je labilný, celkovo pôsobí ľahkovážne, ľahko sa nechá zlákať k aktuálnym rýchlym pôžitkom bez racionálnej kontroly situácie. Svoje potreby napĺňa nekompromisne a impulzívne. Môžu sa u nej prejavovať teatrálny sklony a tendencia k robeniu scén, môže sa prejavovať výbušne a impulzívne. Znalec ďalej uvádza, že vzťah poškodenej (matky maloletej) a obvineného (otca maloletej) je z psychologického hľadiska výrazne rizikový. Znalec vzhľadom na prítomnosť maloletého dieťaťa vo vzťahu pokladá za nevyhnutný úradný dohľad nad starostlivosťou a nad podmienkami, v ktorých ich spoločná maloletá dcéra žije a či sú jej potreby na primerane bezpečný, stabilný a podnetný domov zachované.

Z výpisu z Ústrednej evidencie priestupkov Ministerstva vnútra Slovenskej republiky vyplýva, že otec maloletej sa dopustil v posledných 5 rokoch viacerých priestupkov, a to 06.06.2022 slovnou napadol svoju matku B. B. keď bol opitý a vulgárne jej nadával; 16.07.2022 rušil nočný klud; 25.10.2022 v prenajatom byte sa pohádka s E. A. (teraz B., matkou maloletej), s ktorou v byte býval, začal jej vykrikovať, že má milencov, že mu je neverná, že droguje a pije, fyzicky ju napadol tak, že jej stláčal a vykrúcal silno ruky, škrtil ju, vyhodil ju s jej vecami na ulicu a 10.11.2022 v C. na ulici D. XX vulgárne nadával C. B., začal ho fyzicky napádať tak, že ho udieral do oblasti tváre a tela, stiahol z neho tričko.

7. Z uznesenia Obvodného oddelenia Policajného zboru ČVS:ORP-313-PH-BR-2023 zo dňa 28.10.2023 súd zistil, že v tejto veci pri výsluchu matka maloletej uviedla okrem iného, že asi v polovici júla keď ešte bývala pri svokrovcoch, bola rozrušená z toho ako sa k nej svokor správal, vzala si 2 tabletky Neurolu a do toho vypila jedno pivo 12.

8. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Brezno dňa 20.11.2023 doručil súdu správu o prešetrení pomerov v rodine maloletej. V tejto správe úrad uvádza, že maloletá má starou matkou B. B. zabezpečovanú starostlivosť na dobrej úrovni. Stará matka rozumie potrebám maloletej, ktoré aj včas uspokojuje. Prostredie je pre maloletú bezpečné a aj stabilné. Zdravotný stav obidvoch starých rodičov B. je dobrý, stabilizovaný a nie je prekážkou v zabezpečovaní starostlivosti o maloletú. Rodičia majú umožňovaný kontakt s maloletou. Odovzdanie maloletej do osobnej starostlivosti starej matky je len dočasným riešením. Toho času rodičia bývajú v spoločnej domácnosti v podnájme, kde majú vytvorené primerané podmienky pre zabezpečovanie starostlivosti o maloletú. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Brezno uvádza, že sa oboznámil s návrhom otca a toho času tento návrh považuje za neodôvodnený. Podľa úradu nie je možné jednoznačne sa vyjadriť, či zverenie maloletej do starostlivosti rodičov je toho času v záujme maloletej a to s poukazom na stabilizáciu rodičov v bytových podmienkach a hlavne vzťahu a spolunažívania rodičov s poukazom na závery znaleckého posudku v trestnej veci otca maloletej. Úrad preto navrhuje, aby súd návrh otca na zrušenie neodkladného opatrenia, ktorým bola maloletá odovzdaná do starostlivosti starej matky zamietol a vo veci starostlivosti o maloletú rozhodol v konaní o návrhu starých rodičov B. o zverenie maloletej do ich náhradnej osobnej starostlivosti. Do vytýčeného termínu pojednávania bude sledovaná situácia rodičov maloletej a v prípade preukázania, že dokážu vytvoriť bezpečné a stabilné prostredie pre zabezpečovanie osobnej starostlivosti maloletej budú súhlasit' s vrátením maloletej biologickým rodičom ak bude nariadený aj dohľad nad touto starostlivosťou.

9. Z uvedeného vyplýva, že od nariadenia neodkladného opatrenia uznesením tunajšieho súdu č.k. 8P/77/2023-18 dňa 23.08.2023 došlo k zmene pomerov avšak nejde o takú zmenu, na základe ktorej by odpadli dôvody, pre ktoré bolo neodkladné opatrenie nariadené.

Aj keď Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Brezno konštatuje, že rodičia v spoločnej domácnosti v podnájme majú vytvorené primerané podmienky pre zabezpečovanie starostlivosti o maloletú, súd má naďalej pochybnosti, či rodičia dokážu pri svojom spolunažívaní vytvoriť maloletej dostatočne bezpečné, stabilné a podnetné prostredie. Táto obava súdu vychádza aj zo znaleckého posudku vypracovaného pre potreby trestného konania vedeného tunajším súdom pod zn. 8T/49/2023, v ktorom znalec psychiater A. D. B. konštatuje, že vzťah rodičov je z psychologického hľadiska výrazne rizikový. Z tohto dôvodu súd návrh otca na zrušenie neodkladného opatrenia nariadeného tunajším súdom uznesením č.k. 8P/77/2023-18 zo dňa 23.08.2023 zamietol v plnom rozsahu.

10. O tom, či sú rodičia maloletej osobnostne schopní zabezpečovať riadnu starostlivosť o ňu, či sú schopní zabezpečiť jej bezpečný, stabilný a podnetný domov, či sú schopní zabezpečovať jej odôvodnené potreby rozhodne súd po príslušnom dokazovaní vo veci samej a to o návrhu starých rodičov B. na zverenie maloletej do ich spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti, ktorá sa vedie pred tunajším súdom pod zn. 8P/86/2023 a v ktorej je vytýčený termín pojednávania 07.12.2023 o 9:00 hod. na Okresnom súde Banská Bystrica, pracovisko Brezno, číslo dverí 102.

11. O náhrade trov konania súd rozhodol v súlade s ustanovením § 52 a nasledujúcich CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie **n i e j e** prípustné.